
Maritime Strategy, Claims and Operations

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Maritime Strategy, Claims and Operations»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Maritime Strategy, Claims and Operations»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Εμπορική Ναυτιλία αποτελεί έναν κλάδο πολύ σημαντικό για την Ελληνική οικονομία. Η ναυτιλία αποτελεί -παραδοσιακά- βασικό πυλώνα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας με σημαντική συνεισφορά στο ελληνικό ΑΕΠ. Παρά την κρίση που βιώνει η χώρα, η ελληνική ναυτιλία φαίνεται να αντιστέκεται και να συμβάλει στη συγκράτηση της κατακόρυφης πτώσης του εγχώριου ΑΕΠ. Παρά την κατάσταση των αγορών, την έλλειψη χρηματοδότησης και των φτωχών ταμειακών ροών, η ελληνική ναυτιλία συνεχίζει να αναπτύσσεται. Οι Έλληνες πλοιοκτήτες δεσμεύουν τεράστια ποσά κεφαλαίου, βασιζόμενοι αποκλειστικά και μόνο στις προσδοκίες για ανάκαμψη της ναυτιλίας.

Οι κυριότερες στρατηγικές αποφάσεις που καλείται να πάρει ένας πλοιοκτήτης, η επιλογή μεταξύ αγοράς νεότευκτου και μεταχειρισμένου πλοίου, οι παράγοντες που επηρεάζουν την αγοραστική αξία των πλοίων και δημιουργούν αστάθεια στη τιμή τους και ο τρόπος με τον οποίο η αστάθεια αυτή μπορεί να ωφελήσει έναν πλοιοκτήτη είναι λίγα μόνο ζητήματα που θα μας απασχολήσουν στο παρόν πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα «**Maritime Strategy, Claims and Operations**» παρουσιάζει ακόμα τις ιδιαιτερότητες που εμφανίζονται στη διοίκηση τόσο εντός της ναυτιλιακής επιχείρησης όσο και στο πλοίο. Επιπλέον, σκοπός του προγράμματος είναι να αναλύσει τη διαχείριση απαιτήσεων – claims, που εμφανίζονται σχεδόν καθημερινά στους κόλπους μιας ναυτιλιακής επιχείρησης. Παρουσιάζονται οι κυριότεροι όροι που εμφανίζονται συχνότερα στα Voyage και στα Time Charter Parties των dry cargoes και στα Charter Parties των δεξαμενόπλοιων καθώς και η λειτουργία και η σημαντικότητα των φορτωτικών – Bills of Lading, στη διεξαγωγή του εμπορίου.

Το μέγεθος των λιμένων, οι υπηρεσίες που προσφέρουν και οι απαιτήσεις των λιμενικών αρχών μπορούν να διευκολύνουν, να δυσχεράνουν ή ακόμα και να εμποδίσουν τη διεξαγωγή του εμπορίου αναλόγως των πλοίων που μπορούν να δεχτούν. Η μελέτη συνεπώς των λιμένων, των πλοίων και των εμπορευμάτων που διακινούνται παγκοσμίως κρίνεται απαραίτητη προκειμένου ο εκπαιδευόμενος να γνωρίζει και να κρίνει το σωστό εμπορικό κόμβο αναμονής των πλοίων και τους σωστούς λιμένες ανάλογα με το εμπόρευμα που επιδιώκουν να μεταφέρουν.

Τέλος, στόχος του προγράμματος είναι ακόμα να παρουσιάσει λεπτομερώς τη λειτουργία ενός νευραλγικού τμήματος της επιχείρησης, του Operation Department, αναλύοντας τις κυριότερες αρμοδιότητές του. Ιδιαίτερη έμφαση δε, δίνεται στη διαχείριση δεξαμενόπλοιων – tanker operation και στον υπολογισμό των ναύλων σύμφωνα με το worldscale.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα είτε που εργάζονται στο χώρο της ναυτιλίας, είτε που κατέχουν βασικές γνώσεις σχετικά με τη ναυτιλία και επιδιώκουν να εργαστούν στο χώρο, καθώς θεωρείται δεδομένη η γνώση βασικών ναυτιλιακών εννοιών. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε όλα τα παραπάνω προκειμένου να συμμετέχουν θετικά στον εργασιακό τους χώρο.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ▶ Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **6 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Το Μάθημα 1: Στρατηγική και Διοίκηση αποτελείται από τις κάτωθι Διδακτικές Ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1: Στρατηγική Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες στρατηγικές αποφάσεις που καλείται να πάρει ένας πλοιοκτήτης και να περιγράψει το βαθμό ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων μιας ναυτιλιακής επιχείρησης. Επιχειρείται η περιγραφή της έννοιας του χαρτοφυλακίου μιας επιχείρησης και της επιλογής του καλύτερου χαρτοφυλακίου σε σχέση με τα κριτήρια που θέτει κάθε φορά η ναυτιλιακή επιχείρηση. Τέλος, παρουσιάζεται η αμοιβαία σχέση που υπάρχει μεταξύ της στρατηγικής που επιλέγει να ακολουθήσει μια επιχείρηση και της δομής που θα εξυπηρετήσει τη στρατηγική αυτή.

Διδακτική Ενότητα 2: Αγοραπωλησίες πλοίων – S&P

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι να αναλύσει στους εκπαιδευόμενους την έννοια της αγοραπωλησίας πλοίων και να παρουσιάσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, τόσο της αγοράς νεότευκτου όσο και μεταχειρισμένου πλοίου. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την αγοραστική αξία των πλοίων και δημιουργούν αστάθεια στη τιμή τους, καθώς επίσης περιγράφεται και ο τρόπος με τον οποίο η αστάθεια αυτή μπορεί να ωφελήσει έναν πλοιοκτήτη. Τέλος, περιγράφεται η συνήθης διαδικασία που ακολουθείται σε κάθε αγοραπωλησία μεταχειρισμένου πλοίου και αναλύεται ιδιαίτερα το Memorandum of Agreement.

Διδακτική Ενότητα 3: Διοίκηση εντός Ναυτιλιακής Επιχείρησης

Η ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η ναυτιλιακή επιχείρηση να έχει τις παραγωγικές της μονάδες – πλοία - μίλια μακριά από τις υποδομές ξηράς, καθιστούν τη διοίκησή της ιδιαίτερα δύσκολη. Το ανθρώπινο δυναμικό που εργάζεται στα γραφεία της επιχείρησης και η διοίκησή του θα μας απασχολήσουν στην ενότητα αυτή. Ποιες είναι οι ανάγκες για προσωπικό, πώς γίνεται η επιλογή του προσωπικού ξηράς και ποια είναι τα απαραίτητα

προσόντα που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι, είναι ορισμένα από τα θέματα που θα αναλυθούν.

Διδακτική Ενότητα 4: Διοίκηση εντός Πλοίου

Το πλοίο αποτελεί την παραγωγική μονάδα της ναυτιλιακής εταιρίας και καθόσον βρίσκεται πολύ μακριά από την έδρα της εταιρίας και σε διαρκή κίνηση, η διοίκηση εντός του πλοίου καθίσταται δύσκολη και απαιτητική. Την κύρια ευθύνη την έχει ο Πλοιάρχος, ο οποίος με τη συνεργασία όλου του πληρώματος οφείλει να εξασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία του πλοίου. Στην ενότητα παρουσιάζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Πλοιάρχου, του πληρώματος καταστρώματος, μηχανής και γενικών υπηρεσιών, το οργανόγραμμα και η ιεραρχία εντός του πλοίου καθώς και οι κανονισμοί εργασίας και συγκεκριμένα οι εργασίες «εν πλω» και οι εργασίες «εν όρμω».

Το Μάθημα 2: Η επιχειρηματικότητα σε Συνθήκες Υψηλής Αβεβαιότητας-Χρήση Σεναρίων για Μελλοντικό Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα

Διδακτική Ενότητα 1: Πως Αναμένεται να Διαμορφωθεί το Μέλλον;

Ο τρόπος με τον οποίο το άτομο αντιδρά απέναντι σε κάθε κατάσταση που αντιμετωπίζει καθώς και η γενικότερη στάση του απέναντι στις εκβάσεις της ζωής του επιδρά και στο πως αντιλαμβάνεται και ορίζει το παρόν καθώς και στον τρόπο με τον οποίο προσδοκά το μέλλον. Έτσι, λοιπόν, τα άτομα διακρίνονται σε αισιόδοξα και απαισιόδοξα. Η διδακτική ενότητα αποσκοπεί στην παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών/ διαφορών μεταξύ αισιόδοξων και απαισιόδοξων ανθρώπων και του πώς αυτή η στάση τους επιδρά στον τρόπο αντίληψης των αναπόφευκτων και μακροπρόθεσμων τάσεων από τις οποίες καθοδηγείται η παγκόσμια οικονομία.

Διδακτική Ενότητα 2: Επιχειρηματικές Ευκαιρίες και Μελλοντικό Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα

Η αναζήτηση και η ανακάλυψη επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά και η καινοτομική δραστηριότητα αποτελούν πολύ σημαντικά βήματα για την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος από τις επιχειρήσεις ή τους οργανισμούς έναντι των ανταγωνιστών τους. Ωστόσο, η διατήρηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μακροχρόνια κρίνεται δύσκολη, ιδιαίτερα όταν παρατηρούνται συνθήκες χαμηλών ονομαστικών αποδόσεων, υψηλών επιπέδων αβεβαιότητας και υψηλής μεταβλητότητας της αβεβαιότητας. Σκοπός της

παρούσας διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιάσει ότι η έννοια του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος θα πρέπει να αντικατασταθεί από την έννοια του μελλοντικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Με τον όρο μελλοντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα νοείται το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που είναι ισχυρό και στο μέλλον.

Διδακτική Ενότητα 3: Η Επιχειρηματικότητα υπό Συνθήκες Αβεβαιότητας

Οι επιχειρήσεις έχουν να αντιμετωπίσουν ζητήματα που απορρέουν από το είδος, τη φύση, τη διάσταση και το επίπεδο αβεβαιότητας το οποίο αντιμετωπίζουν και δυσχεραίνει σημαντικά τη λήψη αποφάσεων στρατηγικής σημασίας. Μάλιστα, ο κυριότερος λόγος που η επιτυχής έκβαση των στόχων της επιχείρησης δεν αποτελεί εχέγγυο για την αποτελεσματική και αποδοτική πορεία αυτής σχετίζεται με την ύπαρξη της αβεβαιότητας. Στόχος της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιάσει το ρόλο της αβεβαιότητας στα επιχειρηματικά αποτελέσματα. Για το σκοπό αυτό, παρουσιάζονται η έννοια, οι διαστάσεις, οι τύποι και τα επίπεδα αβεβαιότητας, καθώς και οι τρόποι διαχείρισής της.

Διδακτική Ενότητα 4: Επιχειρηματική Συμπεριφορά και Διορατικότητα

Οι επιχειρηματίες και τα στελέχη των επιχειρήσεων, υποχρεούνται να βρίσκονται σε διαρκή εγρήγορση και να λαμβάνουν αποφάσεις. Οι αποφάσεις αυτές συνδέονται άμεσα με το μέλλον, αφού αφορούν στον τρόπο λειτουργίας και δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων μέσα από ένα πλήθος αβέβαιων καταστάσεων η πρόβλεψη των οποίων ανάλογα με το επίπεδο αβεβαιότητας είναι αρκετά αίολη. Σκοπός της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιάσει τους ενδογενείς και τους εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν τις προβλέψεις για το μέλλον. Από τη μια μεριά, τα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης προσωπικότητας αποτελούν πολύ σημαντικούς (ενδογενείς) παράγοντες που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το στάδιο διαμόρφωσης των επιχειρηματικών σχεδίων και σεναρίων. Από την άλλη μεριά, οι εξωγενείς παράγοντες αυξάνουν την αβεβαιότητα κατά τη λήψη αποφάσεων.

Διδακτική Ενότητα 5: Επιχειρηματικές Αποφάσεις υπό Συνθήκες Αβεβαιότητας

Η παρούσα διδακτική ενότητα επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις λαμβάνουν στρατηγικής σημασίας αποφάσεις αναφορικά με τη μελλοντική τους εξέλιξη, μέσα σε ένα περιβάλλον αβεβαιότητας. Με βάση ένα υπόβαθρο που διαμορφώνεται μέσα από ένα πλέγμα κοινωνιολογικών, ψυχολογικών και οικονομικών αφετηριών, οι επιχειρήσεις στηρίζουν το στρατηγικό τους σχεδιασμό σε ζητήματα μακροχρόνιας επενδυτικής

δραστηριότητας, έρευνας και ανάπτυξης, καινοτομίας, αναγνώρισης και αξιοποίησης επιχειρηματικών ευκαιριών. Ταυτόχρονα, αναδεικνύονται κάποια ζητήματα αναγνώρισης της αβεβαιότητας που μπορούν να ανατρέψουν το στρατηγικό σχεδιασμό και οδηγούν σε αποτυχία τις παραδοσιακές μεθόδους αξιολόγησης των επενδύσεων.

Διδακτική Ενότητα 6: Στρατηγική για την Απόκτηση Μελλοντικού Ανταγωνιστικού Πλεονεκτήματος

Οι επιχειρήσεις καλούνται να λάβουν αποφάσεις, οι οποίες στρέφονται σε αρκετούς άξονες και μπορεί να σχετίζονται με την επιλογή και την εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζει η αγορά ή να αφορούν στην καταλληλότητα της αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται, κ.λπ. Προκειμένου να αποφύγει η εκάστοτε επιχείρηση ανεπιθύμητες εξελίξεις είναι απαραίτητη η χάραξη στρατηγικής. Η ανάγκη για μια σωστή στρατηγική αποτελεί βασικό συστατικό μιας επιτυχημένης επιχείρησης. Μόνο διατηρώντας μια στρατηγική, και τις κατάλληλες στρατηγικές θέσεις, μια επιχείρηση μπορεί να παραμείνει ανταγωνιστική και να διατηρήσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα.

Διδακτική Ενότητα 7: Χρήση Σεναρίων υπό Συνθήκες Υψηλής Αβεβαιότητας και Χαμηλών Αποδόσεων

Η αξιολόγηση της μελλοντικής επιχειρηματικότητας με τις υπάρχουσες παραδοσιακές μεθόδους αξιολόγησης είναι πολύ δύσκολο να συμπεριλάβει στην ανάλυσή της τις συνθήκες που αναμένονται να κυριαρχήσουν τόσο βραχυχρόνια όσο και μακροχρόνια και οι οποίες συνοψίζονται στην υψηλής συχνότητας αβεβαιότητα και στις χαμηλές αποδόσεις. Η αποτυχία των παραδοσιακών μεθόδων αξιολόγησης οδηγεί στη δημιουργία σεναρίων στρατηγικής μέσω της δημιουργικής σκέψης.

Διδακτική Ενότητα 8: Στρατηγικά Σενάρια μέσω Δημιουργικής Σκέψης υπό Συνθήκες Υψηλής Αβεβαιότητας και Χαμηλών Αποδόσεων

Η συμβολή της χρήσης σεναρίων στην επιτυχή έκβαση του στρατηγικού σχεδιασμού των επιχειρήσεων έγκειται σε μια πολύ σημαντική παράμετρο, αυτή της δημιουργικότητας. Τα σενάρια στρατηγικής μέσω δημιουργικής σκέψης υπερτερούν έναντι της απλής χρήσης των σεναρίων καθώς είναι προϊόν δημιουργικής σκέψης. Υπό συνθήκες έντονης αβεβαιότητας και χαμηλών ονομαστικών αποδόσεων η δημιουργικότητα καλείται να ανακαλύψει τις περιορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες και να συμβάλει στην επιτυχή υλοποίησή τους.

Το Μάθημα 3: Maritime Disputes αποτελείται από τις κάτωθι Διδακτικές Ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1: Claims

Η διαχείριση αξιώσεων –claims management – καλύπτει ένα πολύ μεγάλο μέρος των εργασιών του νομικού τμήματος μιας ναυτιλιακής εταιρίας. Η σημαντικότητα και η πολυπλοκότητα των καθηκόντων ενός διαχειριστή αξιώσεων είναι αδιαμφισβήτητη. Η ενότητα παρουσιάζει τις απαιτήσεις που μπορούν να προκύψουν από περιπτώσεις ολικής και μερικής απώλειας του ασφαλισμένου αντικειμένου καθώς και την αξίωση αποζημίωσης του πλοιοκτήτη από τα P&I Clubs. Τέλος, αναφέρεται στις ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιήσει ένας διαχειριστής αξιώσεων και στα απαραίτητα έγγραφα που πρέπει να συγκεντρώσει προκειμένου να αξιώσει αποζημίωση από τους ασφαλιστές σε κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις.

Διδακτική Ενότητα 2: Cargo Claims

Η διαχείριση αξιώσεων που αφορούν στο φορτίο (cargo claims) αποτελούν ένα τεράστιο κεφάλαιο σε ό,τι αφορά τη διαχείριση απαιτήσεων. Σκοπός της ενότητας είναι να παρουσιάσει τα πέντε κυριότερα ζητήματα με τα οποία ασχολούνται οι διαχειριστές απαιτήσεων όταν προκύπτει ένα cargo claim. Συγκεκριμένα, προσδιορίζεται η ταυτότητα του ενάγοντος και του εναγόμενου, οι προϋποθέσεις που πρέπει να υφίστανται προκειμένου να έχει δικαίωμα ο ενάγον να μηνύσει τον εναγόμενο και πού βασίζει το δικαίωμά του αυτό, αν μπορεί να αποδείξει ο ενάγον την απώλεια και αν αυτή οφείλεται σε παράβαση των καθηκόντων του εναγόμενου. Τέλος, αναφέρεται η διαδικασία που μπορεί να ακολουθήσει ο εναγόμενος προκειμένου να μειώσει ή και να απαλλαγεί από την ευθύνη του να αποδώσει αποζημίωση στον ενάγοντα.

Διδακτική Ενότητα 3: Arbitration

Η Διαιτησία – Arbitration- αποτελεί έναν εξωδικαστικό τρόπο επίλυσης διαφορών. Η διδακτική ενότητα εξηγεί την έννοια της διαιτησίας και αναλύει πολλά ζητήματα που προκύπτουν από τη διαδικασία αυτή. Περιγράφει για παράδειγμα τη σημασία της έδρας της διαιτησίας και τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται το διαιτητικό δικαστήριο. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της διαιτησίας έναντι της δικαστικής επίλυσης διαφορών και εξηγεί τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα πολιτειακά δικαστήρια επιτρέπεται να ελέγχουν τόσο τη διαιτητική διαδικασία όσο και την τελική απόφαση. Τέλος,

περιγράφονται η έννοια και τα πλεονεκτήματα ενός ακόμα τρόπου εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών – της Διαμεσολάβησης – Mediation.

Το Μάθημα 4: Ανάλυση Ναυλοσυμφώνων και Φορτωτικών αποτελείται από τις κάτωθι Διδακτικές Ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1: Voyage Charter Parties of dry cargoes

Η ναύλωση απλού ταξιδιού αποτελεί μία από τις πλέον διαδεδομένες μορφές ναύλωσης ενός πλοίου. Το συμβόλαιο μεταφοράς που χρησιμοποιείται στην εν λόγω ναύλωση καλείται ναυλοσύμφωνο ταξιδιού – voyage charter party και περιέχει πολλές ρήτρες τις οποίες καλούνται να διαπραγματευτούν τα συμβαλλόμενα μέρη προτού προβούν στη συμφωνία της ναύλωσης. Στην ενότητα αναλύονται οι κυριότερες ρήτρες που εμφανίζονται στα ναυλοσύμφωνα ταξιδιού καθώς και τα σημεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Διδακτική Ενότητα 2: Time Charter Parties of dry cargoes

Η χρονοναύλωση σε όλες τις μορφές που εμφανίζεται – περιοδική χρονοναύλωση, χρονοναύλωση ταξιδιού και κυκλικού ταξιδιού – αποτελεί και αυτή, μαζί με τη ναύλωση απλού ταξιδιού, μια από τις συνηθέστερες μορφές ναύλωσης ενός πλοίου. Το συμβόλαιο μεταφοράς που χρησιμοποιείται καλείται χρονοναυλοσύμφωνο – time charter party, και περιέχει ρήτρες τις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να διαπραγματευτούν προτού προβούν στη συμφωνία της ναύλωσης. Η ενότητα αναλύει την έννοια της χρονοναύλωσης και τις κυριότερες ρήτρες που εμφανίζονται στα χρονοναυλοσύμφωνα καθώς επίσης τονίζει τα σημεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Διδακτική Ενότητα 3: Tanker Charter Parties

Η αγορά των δεξαμενόπλοιων είναι μια ιδιαίτερη αγορά με τις μεγαλύτερες πετρελαϊκές εταιρίες να έχουν επιβάλλει τις δικές τους επιθεωρήσεις – Vetting inspections - και τα δικά τους ναυλοσύμφωνα. Στην ενότητα παρουσιάζονται αρχικά τα συνηθέστερα προϊόντα που μεταφέρονται με δεξαμενόπλοια, ενώ στη συνέχεια περιγράφονται οι κυριότερες ρήτρες που εμφανίζονται τόσο στα ναυλοσύμφωνα ταξιδιού των δεξαμενόπλοιων όσο και στα χρονοναυλοσύμφωνα. Έμφαση δίνεται στον υπολογισμό του ναύλου σύμφωνα με την κλίμακα του Worldscale και πώς αυτός επηρεάζεται από τα Fixed και Variable Rate Differentials όπου και όταν αυτά προβλέπονται.

Διδακτική Ενότητα 4: Bills of Lading

Στην διδακτική ενότητα αναλύεται αρχικά η έννοια της φορτωτικής, ενός νομικού εγγράφου που χρησιμοποιείται σε κάθε δια θαλάσσης μεταφορά φορτίου και παρουσιάζονται οι κυριότερες λειτουργίες της. Περιγράφεται η σπουδαιότητα των φορτωτικών και εξηγείται η εμπορική σημασία τους. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι κυριότερες μορφές των φορτωτικών καθώς επίσης και η σπουδαιότητα ενός ακόμα εγγράφου το οποίο εμφανίζεται συχνά στη ναυτιλία, του Letter of Indemnity. Τέλος, παρουσιάζονται οι έλεγχοι που πρέπει να πραγματοποιήσει ο πλοίαρχος πριν υπογράψει μια φορτωτική.

Το Μάθημα 5: Ports and Cargo Trades αποτελείται από τις κάτωθι Διδακτικές Ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1: Port Agents

Ένα πολύ σημαντικό πρόσωπο που συναντάται στο χώρο της ναυτιλίας με πολύ ιδιαίτερες αρμοδιότητες είναι ο ναυτικός πράκτορας. Το πρόσωπο αυτό αποτελεί το δεξί χέρι του πλοιοκτήτη / Πλοίαρχου στα λιμάνια εκπροσωπώντας τους σε πάρα πολλά ζητήματα και παρέχοντάς τους πολύ σημαντικές υπηρεσίες. Στην ενότητα αρχικά παρουσιάζονται κάποια βασικά χαρακτηριστικά των λιμανιών, καθώς αυτά αποτελούν το χώρο δράσης των πρακτόρων. Η ενότητα ωστόσο επικεντρώνεται στο να παρουσιάσει τα βασικότερα καθήκοντα που αναλαμβάνουν οι πράκτορες και τους καθιστούν απαραίτητους στον Πλοίαρχο, στον πλοιοκτήτη και στους ναυλωτές – στην περίπτωση της χρονοναύλωσης. Τέλος, η διδακτική ενότητα σκοπεύει να εξηγήσει από ποιους επιλέγονται οι πράκτορες και από ποιους διορίζονται και αμείβονται ανάλογα τον τύπο ναύλωσης του πλοίου.

Διδακτική Ενότητα 2: Port Facilities

Οι εγκαταστάσεις, οι υποδομές, οι υπηρεσίες που παρέχει ένας λιμένας και το κόστος αυτών μαζί με τη γεωγραφική θέση που βρίσκεται ο λιμένας αποτελούν βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή των ενδιαφερομένων για ένα λιμάνι. Στην ενότητα αναλύονται οι βασικότεροι αυτοί παράγοντες καθώς και οι νέες τάσεις που κυριαρχούν σχετικά με τις υποδομές που πρέπει να έχει ένας τερματικός σταθμός. Σκοπός ακόμα της ενότητας είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες εγκαταστάσεις που εμφανίζονται σχεδόν σε όλους τους τερματικούς σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων και να εξηγήσει την έννοια και τη χρησιμότητα των πλωτών τερματικών σταθμών.

Διδακτική Ενότητα 3: ISPS Code

Ο International Ship and Port Facility Security – ISPS Code αποτελεί τροποποίηση του SOLAS 1974 - Της Διεθνούς Σύμβασης για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα και προβλέπει τις ελάχιστες ρυθμίσεις ασφάλειας που απαιτούνται για τα πλοία, τα λιμάνια και τις Κυβερνήσεις των συμβαλλόμενων κρατών με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας των πλοίων και των λιμενικών εγκαταστάσεων. Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι να παρουσιάσει τον ISPS Code, τις υποχρεώσεις των κρατών, των λιμενικών αρχών και των ναυτιλιακών εταιριών σχετικά με τα όσα ορίζει ο κώδικας και να περιγράψει τον τρόπο εφαρμογής του και τα επίπεδα ασφάλειας που προβλέπει.

Διδακτική Ενότητα 4: Ships and Cargo Trades

Η καρδιά του Θαλάσσιου εμπορίου είναι οι Ωκεανοί και οι θαλάσσιες οδοί στις οποίες λειτουργούν τα εμπορικά πλοία. Ο Ειρηνικός ωκεανός, ο Ατλαντικός και Ινδικός καλύπτουν περισσότερο από το 70% της παγκόσμιας θαλάσσιας επιφάνειας. Καθώς τα κυριότερα εμπορικά κέντρα είναι συγκεντρωμένα σε συγκεκριμένες τοποθεσίες γύρω από τις ακτές των θαλασσών αυτών, η μελέτη των κυριότερων θαλάσσιων διαδρομών και των σημαντικότερων λιμένων είναι αδιαμφισβήτητα χρήσιμο εργαλείο σε όσους ασχολούνται με τη διαχείριση των πλοίων. Επίσης, αναφέρονται και οι πλέον επικίνδυνες περιοχές με τα περισσότερα κρούσματα πειρατείας, οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής κάθε φορά που ένα πλοίο υποχρεούται να τις προσεγγίσει ή να τις διασχίσει.

Το Μάθημα 6: Operation αποτελείται από τις κάτωθι Διδακτικές Ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1: Αρμοδιότητες του Operation department

Σκοπός της ενότητας είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες αρμοδιότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένο ένα πολύ σημαντικό τμήμα που εμφανίζεται σε όλες τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, το τμήμα διαχείρισης των πλοίων – Operation department. Το προσωπικό που στελεχώνει το Operation department πρέπει να γνωρίζει σε βάθος τα χαρακτηριστικά των πλοίων που απαρτίζουν το στόλο της επιχείρησης, να υπολογίζει το κόστος του ταξιδιού και τα έξοδα που πραγματοποιούνται στα λιμάνια, να δίνει οδηγίες και να πληροφορεί τα πλοία σχετικά με το ταξίδι, με τον ανεφοδιασμό σε καύσιμα και λοιπά εφόδια, να επιλύει ζητήματα που αφορούν το πλήρωμα και την ασφάλεια του πλοίου και να ελέγχει όλα τα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Διδακτική Ενότητα 2: Εκτέλεση ταξιδίου - Υποστήριξη από το Operation department

Όταν ένα πλοίο ναυλωθεί, πρέπει να κατευθυνθεί είτε προς το λιμάνι φόρτωσης αν πρόκειται για ναύλωση κατά ταξίδι, είτε προς το σημείο παράδοσης του πλοίου αν πρόκειται για χρονοναύλωση εντός πάντα των συμφωνημένων Lay- days. Σκοπός της ενότητας είναι να παρουσιάσει λεπτομερώς όλες τις διαδικασίες που πραγματοποιούνται καθώς το πλοίο φτάνει προς τα λιμάνια φόρτωσης και εκφόρτωσης, τις ενέργειες που γίνονται στα λιμάνια αυτά και τις υποχρεώσεις του Πλοιάρχου. Όλες αυτές τις ενέργειες τις παρακολουθεί στενά το Operation department το οποίο οφείλει να υποστηρίζει παρέχοντας πληροφορίες και οδηγίες στον Πλοίαρχο για οποιοδήποτε ζήτημα προκύψει.

Διδακτική Ενότητα 3: Tanker Operation: Tankers and Oil Cargo transportation

Τα κυριότερα φορτία που μεταφέρονται με δεξαμενόπλοια είναι το αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα αυτού που προκύπτουν από τη διύλισή του. Στην ενότητα παρουσιάζονται οι συνθήκες υπό τις οποίες μεταφέρονται τα προϊόντα αυτά και η απαραίτητες προετοιμασίες που απαιτούνται να γίνουν στο πλοίο προκειμένου να δεχτεί τα εν λόγω προϊόντα, όπως για παράδειγμα καθαρισμός των δεξαμενών με COW ή Butterworth machines, τροφοδοσία των δεξαμενών με αδρανές αέριο κλπ. Καλύπτονται ακόμα ζητήματα που αφορούν τις αρμοδιότητες του Operation department σχετικά με την αναζήτηση πρακτόρων, τον έλεγχο ναυλοσυμφώνων και την υποστήριξη και καθοδήγηση του Πλοιάρχου κατά τις διαδικασίες φορτοεκφόρτωσης.

Διδακτική Ενότητα 4: Tanker Operation: Worldscale, Freight Calculation and Tanker Trades

Στην αγορά δεξαμενόπλοιων ο ναύλος υπολογίζεται σύμφωνα με τη κλίμακα του Worldscale. Σκοπός της ενότητας είναι να εξηγήσει μέσα από παραδείγματα πώς πραγματοποιείται ο υπολογισμός του ναύλου και του dead freight και πώς επηρεάζονται από τα fixed και variable differentials. Παρουσιάζονται ακόμα οι κυριότερες διαδρομές και περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται τα tanker ships καθώς και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν αναλόγως τη μεταφορική τους ικανότητα και τις λιμενικές εγκαταστάσεις.